

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Διδακτική της Γλώσσας Ι

Ενότητα 8: Βασικές αρχές δραστηριοτήτων
γραμματισμού στο νηπιαγωγείο

Μαριάννα Κονδύλη

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.

Σκοποί ενότητας

- Να συνοψιστούν οι βασικές αρχές για τη διδασκαλία της γλώσσας στο νηπιαγωγείο
- Να δοθούν συγκεκριμένα παραδείγματα

Περιεχόμενα ενότητας

- Γνώσεις, μέσα, σκοποί, υλικά, περιεχόμενα για τη διδασκαλία της γλώσσας στο νηπιαγωγείο

Βασικές αρχές για τη
διδασκαλία της γλώσσας
στο νηπιαγωγείο (σύνοψη)

Γνώσεις, μέσα, σκοποί, υλικά, περιεχόμενα (1/4)

- Επίγνωση των στόχων των δραστηριοτήτων ή του σχεδίου εργασίας. Η διδασκαλία του γραμματισμού είναι ταυτόχρονα και “διδασκαλία” των πειθαρχιών της σχολικής γνώσης (“μαθαίνουμε τη γλώσσα, μαθαίνουμε για τον κόσμο, μαθαίνουμε περί της γλώσσας» (Halliday)).
- Γνώσεις για τα φαινόμενα, λειτουργίες, είδη ή γένη λόγου, γλωσσικές πράξεις κ.ο.κ. στα οποία θέλουμε να εστιάσουμε διδακτικά.
- Μεταγλώσσα: Η ανάλυση του συστήματος (φαινόμενα) γίνεται σε άμεση συνάρτηση με τη χρήση της γλώσσας.

Γνώσεις, μέσα, σκοποί, υλικά, περιεχόμενα (2/4)

- Εστιασμός στη σημασιολογική ποικιλότητα, στη σημειωτική δύναμη της γλώσσας και στη συμπληρωματικότητά της με άλλα συστήματα.
- Επικέντρωση στο νόημα και στις μορφές που είναι καταλληλότερες για τη μετάδοση μηνυμάτων.
- Επίγνωση και χρήση διαφορετικών σημειωτικών συστημάτων (προφορική/γραπτή γλώσσα, παντομίμα, εικόνες, σχέδια, χάρτες κτλ.) (Πολυτροπικότητα) Ομοιότητες, αναλογίες, διαφορές, συμπληρωματικότητα.

Γνώσεις, μέσα, σκοποί, υλικά, περιεχόμενα (3/4)

- Αυθεντικές περιστάσεις επικοινωνίας και κίνητρα για την επικοινωνία. Παιχνίδια, υπόδυση ρόλων, παντομίμα κτλ.
- Ευκαιρίες και κίνητρα για την παραγωγή/κατανόηση γραπτού λόγου.
- Μείωση της δασκαλοκεντρικής διδασκαλίας- οι νηπιαγωγοί σε ρόλο συντονιστή/-τριας.
- Χρήση αυθεντικών κειμένων (γραπτών και προφορικών). Ποικιλία ειδών λόγου.
- Περιβάλλον τάξης που να ευνοεί τις δραστηριότητες παραγωγής και κατανόησης γραπτού λόγου και τη παιγνιώδη διάσταση της διδασκαλίας.

Γνώσεις, μέσα, σκοποί, υλικά, περιεχόμενα (4/4)

- Γραφή/ανάγνωση, φωνημική επίγνωση, γραφοφωνημική αντιστοιχία: Αυθεντικές παραγωγές των παιδιών. Καταγραφή προφορικού λόγου με μαγνητόφωνο/μετατροπή του σε γραπτό. Παιχνίδια και ιστορίες για την άσκηση στη συλλαβική και φωνηματική αντικατάσταση, παραπομπή σε πίνακες αναφοράς και ήδη γνωστά γραπτά σύμβολα κτλ.
- Κριτικός στοχασμός στις υποδείξεις του ΑΠ, επαναανοηματοδότηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων προς όφελος της συγκεκριμένης ομάδας, του κοινωνικού και σχολικού περιβάλλοντος, των διαθέσιμων υλικών, δημιουργία υλικών.

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου της διδάσκουσας.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Μαριάννα Κονδύλη 2014.

«Διδακτική της Γλώσσας Ι. Βασικές αρχές δραστηριοτήτων γραμματισμού στο νηπιαγωγείο». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/PN1419/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Όχι παράγωγα έργα, Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

